

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 20. svečana 1880.

List 8.

Posvećuj dan Gospodov!!!

Postni list prečast. gosp. Valentina, kneza in škofa Kerškega, ima tako potrebne in tehtne besede za naš čas, da nas vést veže, saj precejšen del tega apostolskega pisanja posneti za blage čitatelje našega cerkvenega lista. Pričenjajo tako-le govoriti svojim ljubljanim ovčicam: *)

Leta 1861 sem Vas v svojem pastirskem listu opominjal, da zvesto spolnujete tretjo Božjo zapoved. Svaril sem Vas pred nesrečo in nevarnostjo, v katero zabrede, kdor nedelje in praznikov ne posvečuje.

Kar sem takrat rekel, tega jih veliko izmed Vas ni čulo; marsikateri je v teku devetnajst lét to spet pozabil. Med tem pa, da se smili Bog! ljudje le ne jenjajo Bogu v nečast in sebi v pogubo nedelj in drugih zapovedanih praznikov oskrunjevati; ta žalostna in pogubljiva prikazen se pri nas in drugod zmirom hujši in hubši razširja, Božja zapoved: „Spomni se, da boš nedeljo posvečeval“, že tako malo se spoštuje in spolnuje, da vernega kristjana, kateremu je časna in večna sreča človeškega rodú pri sercu, kar groza obide. Stopimo ob nedeljah in zapovedanih praznikih v delavčnice, kaj najdemo tu? Vse dela in se s težkim delom ukvarja do pol dneva. Stopimo v prodajalnice, kaj vidimo tam? Prodajajo in kupujejo, ne poznajo počitka, skerb, da jim ne uide kak dobiček, omami in premaga še pri boljših glas vesti. Idimo ven na ceste in železnice — ali mar tú praznujejo Gospodov dan? Tudi tú ni mirú, ni počitka, eni blago prevažajo ali odvažajo, drugi vozove nakladajo ali razkladajo, vse miga delavcev, ki so marsikaterikrat ravno ob nedeljah in praznikih s delom bolj obloženi, kakor vsednje dni. Kateri v mestih prebivajo, preživijo mnogokrat nedeljo s tem, da si na lovu po gozdh delajo kratek čas; drugi ravno ob nedeljah in praznikih najrajši letajo na deželo, na planine, na sterme gore, tudi po teh tihomirnih krajih trosijo svoje krive, pohujšljive nauke in po zaslužku, ki ga ljudem obetajo, in po slabem izgledu, ki ga vernim dajejo, motijo domače, da še ti nedelje ne posvečujejo. Hlapci in dekle se Božji službi odtegujejo, da svoji poželjivosti vstrezajo; drugi se spet sklicujejo na to, da morajo v cerkev k Božji službi, zraven pa le iščejo priložnosti, kako bi se ložej pripuščeni opravil in tistih del ognili,

kateri jim njihov stan in poklic naklada. Rajši pregrešno lenobo pasejo in z zaničljivim postopanjem Gospodov dan onečastijo, ne počivajo tako, kakor je Bogu ljubo in v njihovi duši v dobiček.

Zastonj sicer — tako se mi vsaj dozdeva — povzdigujem svoj glas zoper to pregreho in svarim pred zaničevanjem tretje Božje zapovedi. Pa jaz bi zanemarjal svojo dolžnost in ne bi se zmenil za tisto gorje, s katerim prerok Jezaja (6, 5.) molčečim pastirjem proti, ako ne bi poslušal, kako sv. Duh tudi mene po ravno tistem preroku opominja, rekoč: „Kliči in ne nehaj klicati, očitaj svojemu ljudstvu njegove zmote.“ (Jez. 8, 1.) Tudi meni veljajo resne besede sv. aposteljna Pavla, ki jih je svoje dni pisal svojemu učencu in škofu Timoteju: „Zarotim te pred Bogom in pred Jezusom Kristusom, kateri bo sodil žive in mrtve, oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali nepriložno; prepričaj, prosi, svari po vsem poterpežljivo in podučljivo.“ (II. Tim. 4, 1.) Pastirska dolžnost me tedaj veže, da učim, opominjam in svarim; ob enem me navdaja upanje in ta nada, da bode mogoče še tej napaki in razvadi, pač ne pri tej priči, vendar sčasoma v okom priti; sej tudi naenkrat ni nastala. Tudi kapljica vode kamen zdrobi, ne po svoji teži in sili, ampak s tem, da zaporedoma na kamen kapa in kapa. In ne sam se lotim tega dela, tudi od Vas, Preljubeznjivi! se nadjam, da mi bodele pomagali; združeni bomo premagali, kar se nam nepremagljivo zdi. Le dvojne reči nam je treba: prvič pravega spoznanja in drugič dobre volje. Kjer je volja dobra, tam Gospod Bog svojega blagoslova (žegna) ne odtegne; kjer pa je Božji blagoslov, tam se spolnuje, kar sv. Pavel priča, rekoč: „Vse zamorem v Tem, kateri me mogočnega dela.“ (Fil. 4, 13.)

Učimo se tedaj prav spoznati, kar je stvar Stvarniku, odrešenec svojemu Odrešeniku, človek svojemu bližnjemu dolžan; ložej bomo po tem razsodili, kaj se pravi nedelje in praznikov ne posvečevati, in bomo to onečastenje resno in oistro obsodili.

1. Bog nas ne potrebuje, On tudi ne potrebuje, da mi Njemu služimo, da mi Njega častimo. Bil je neskončno srečen, pred da je vstvaril svet; On bode neskončno srečen ostal še takrat, kadar na njegov migljej premine nebo in zemlja. Iz ljubezni nas je vstvaril, mi bi imeli srečni in zveličani biti s tem, da Njemu služimo, Njega molimo. Kdor se za to ne zmeni, ta ne pozná vsemogočnega Stvarnika, ne pozná svojega cilj in konca, ne pozná zaveze, ki je med Stvarnikom in stvarjo.

*) Kako besedo bomo malo bolj po našem zavili, pa nič bistvenega ne spremenili.

Kdo pa so tisti, kateri za vse to ne marajo? Odgovorim: Vsi tisti, kateri nedelje, Gospodovega dne, ne posvečujejo.

Po preroku Malabiju spregovori Gospod vojskinih trum te-le pomenljive besede: „Sin spoštuje očeta in hlapec svojega gospodarja; če sem tedaj jaz Oče, kje je moja čast? in če sem jaz Gospod, kje je strah pred menoj?“ (Mal. 1, 6.) Prevdarite vendar: Bog nas je poklical v življenje in mi ga nočemo spoznati za svojega stvarnika! Na Njegov migljaj ugasne luč našega življenja, in mi hočemo Njemu se ustavljati! Gospod Bogu pa se zares ustavlja in Njemu kljubuje, kdor noče o Njem nič vedeti, komur nikakor ni mar, da bi vsaj en dan v tednu, le nekaj ur na dan Bogu daroval, ž Njim v molitvi se pogovarjal, od Njega milosti si sprosila, Njegove zapovedi premišljeval in po svojem izgledu družih zvestih služabnikov in častilcev Mu pridobival. Kdor tako Bogu kljubuje, mora le na eno izmed teh dveh strani se odločiti: On mora ali svojo termo popustiti in nedeljo vredno posvečevati, ali pa očitno izpovedati, da ne veruje v Boga, da se ne spozná in se ima za stvar Božjo, da ne vé, da je za drugo, večno in nebeško življenje vstvarjen. Pa, ljubi moj! ali veš, kaj to pomeni, „ne verujem v Boga“? Glej, tvoj znotranji čut se tej misli upira. Ti se treseš, in trepetiš in nehoté kličeš Boga na pomoč, kadar kaka nevarnost žuga. Nehoté tedaj pričuješ, da je vera v Boga neizbrisljivo v tvoje serce vsajena, tebi kakor prirojena. Zato terdi modri kralj David: „Neumnež pravi sam pri sebi: Ni ga Boga“ (Ps. 13.), in v listu svetega apostelja Jakoba beremo pomenljive besede: „Še hudiči verujejo in trepetajo.“ (Jak. 2, 19.) In zares! Če ne pripoznamo, da nas je Bog vstvaril, če Boga nočemo častiti za svojega stvarnika: kdo bi nas bil vstvaril, čegava stvar smo potem? Ali mar nas je vstvarila narava, ki nima duha? Ali se je mar samo tako primerilo, da smo oživel in sami ne vemo, od kod da smo? Ali se mar še celó ponášamo, da nismo družega, kakor požlahtnjene opice (merkovice)? Razsodite sami, kaj je človeku bolj primérno, ali da brez vsega cilja in konca po svetu sem ter tje tava, ali pa da si resno prizadeva, dospeti do tistega namena, katerega je neskončno dobrotljivi in najsvetejši Stvarnik človeku določil, človeku, kateremu je um in pamet in prosto voljo podelil, in katerega je sebi podobnega vstvaril. Hočeš tedaj, keršanska duša, svoj pravi namen doseči, ne smeš ga nikdar izpred oči pustiti, prav pogostoma moraš svoj večni cilj in konec v misel jemati in večkrat o njem premišljevati.

Tvoje življenje, o kristjan, je popotvanju podobno; ako na tem svojem popotvanju tu in tam ne postojiš in se ne ogleduješ po tistem potu, kateri te najvarniši vodi do tvojega cilja in konca in ako svoje duše na taki postaji ne poživiljaš, oterpnila ti bo duša in se pogubila; ne bo se več vernila k svojemu Stvarniku, iz čegar rok je prišla in v čegar naročje bi se imela spet verniti. Enaka postaja, katera te opominja na tvoj večni poklic, na kateri se imaš poživiljati na potu svojo nebeško domovino, ti mora biti vsaka nedelja, vsak praznik. To ti bode pa le takrat, kadar znotraj v sercu in zunaj okoli tebe potihne ves ropot in polom, kadar preneha skerb za pozemeljsko življenje, kadar truplo odpočiva od vsakdanjih težkih del, da se duh tem ložej povzdigne do nebeških višav in se po Jezusovem izgledu pečá „s tem, kar nebeškega Očeta zadeva“. (Luk. 2, 49.)

(Dalje sledi.)

Sveto Detinstvo.

(Dalje.)

II. Ima li delo sv. Detinstva tudi kaj blagoslova, vspeha?

Prav velik blagoslov je dán od dobrotnega Boga temu djanju. Omenim naj le nekoliko o tem. Leta 1852 n. pr. je bilo podpiranih 26 misijonov, keršenih 192.300 otrok, odgojevanih pa 3735, potem zmeraj več, ter l. 1876 podpiranih že 80 misijonov, keršenih 414.611 otrok, odgojevanih pa 61.615; l. 1877 keršenih 425.608 poganskih otrok, in izmed teh, ki so živi ostali, je bilo 78.889 oskerbovanih in keršansko zrejevanih, in v ta namen je bilo zderževanih 309 ubožnic, 1248 šol, 141 delavnic, 40 pristáv in 377 lekaren. Vse to iz darov sv. Detinstva.

Veliko vodstvo djanja sv. Detinstva v Solnogradu je od 16. listopada 1878 do 15. listopada 1879 v našem cesarstvu za delo sv. Detinstva nabralo 20 tisuč 250 gl. 63 kr. (med tem iz Kranjskega 378 gl. 30 kr.). Izmed tega zneska je že 26 tisuč izdalo za reševanje poganskih otrok. Izdalo je med drugim precej veliko za natis bukvic, podobic, katerih je na novo dalo natisniti 142 tisuč 700 v ogerskem, slovenskem in hervaškem jeziku, za svetinice itd. Po izkazu središnjega sveta v Parizu je l. 1878 iz evropskih držav v ta preblagi namen prišlo 1 milijon 62 tisuč 336 gl. 54 sld., toraj 62.630 gl. več kot prešnje leto. Kako veliko zaslugo za omiko in sv. vero v Aziji tedaj imajo evropski otročiči! Če so pa velik blagor ti darovi, gotovo pri Bogu še veliko več veljajo detinske prošnje za reševanje ubozih poganskih otrok. Na milijone nedolžnih otrok in dobrih kristjanov vsak dan prosi in kliče Marijo na pomoč: „Sveta Devica Marija, prosi za nas in za uboge poganke otroke!“ — Tedaj „za-se“ vsak dan otročiči molijo: „prosi za nas — in k temu pa tudi še posebno: „za poganke otroke!“ Zares bo Bog blagoslovil take družine, katerih otroci tako lepo molijo za-se in za spreobrnjenje bližnjega po daljnih malikovavskih deželah.

III. Kako pa je vravnano to djanje sv. Detinstva?

Naslednjo vravnano, ki jo imate tudi na podobicah, si posebno dobro zapomnite, da bode vaše lepo delo pomagalo tudi vam samim za vaše lastno posvečevanje in konečno k večnemu zveličanju:

Djanje sv. Detinstva.

1. Namen je: zapušeni poganskim (ajdovskim) otrokom življenje reševati in jim nakloniti milost sv. kersta in keršansko izrejo, keršanske otroke pa posvečevati. To se godi iz ljubezni in pod varstvom božjega Deteta Jezusa.

2. Pomočki: a) Vsak dan se moli „Češena Marija“ s pristavkom: „Sv. Devica Marija, prosi za nas in za uboge poganke otroke!“ b) Vsak mesec se dá 2 solda ali pa 24 soldov na leto. Razun tega se vsak dar hvaležno sprejme.

Ud zamore biti vsak keršen otrok in vsak odrašen katoličan. Za premajhne otročiče lahko starši ali drugi opravljajo molitve.

3. Milosti in dobrote: a) Vsak mesec se v posebnih sv. Detinstvu ali Materi Božji posvečenih cerkvah berete dve sv. maši za vse žive ude; b) vsako leto se po duhovnijah, kjer je razširjeno sv. Detinstvo, berete dve sv. maši za žive in mertve ude; c) vsak mesec ena sv. maša za žive in druga za vse mertve dobrotnike. Posebno pa se moli tudi za keršanske matere, naj bi Bog dodelil njih otrokom milost sv. kersta, vrednega prvega sv. Obhajila, in v dobrem stanovitnost.

4. Popolnoma odpustek je en povoljni dan a) od Božiča do Svečnice; b) od druge nedelje po Veliki noči do zadnjega vel. travna (ta se zamore tudi vernim dušam v prid obrniti). Vsi deležniki, celó otroci pred prvim sv. Obhajilom, zamorejo te odpustke dobiti, ako so pri sv. maši, ki se obhaja za sv. Detinstvo. Kteri so že za spoved, naj prejmejo zakrament sv. pokore ter opravijo druge pogoje, ki so v zadobljenje odpustka potrebni. c) Popolnoma odpustek pod navadnimi pogoji se zadobi tudi: na Svečnico, v nedeljo sv. Angeljev varhov, v god sv. Jožefa, v praznik sv. Fr. Ksaverija in sv. Vincencija Pavljanskega.

Srednje vodstvo vseh teh društev za Evropo je v Parizu.

Opomba. Kristjani! radi pristopajte k temu bo goljubnem djanju, z gorečnostjo ga razširjajte med mladino!

Molitev.

O Jezus, božje Dete, ki si bil po prizadevanji Jožefa in Marije grozovite smerti nedolžnih otročičev otét, in ki si tem rahlim mučencem za zgubo časnega večno življenje podelil; Jezus, Ti prijatelj otrok, sprejemaj otročiče dobrotno, blagosiljavljaj in posvečuj jih, ki pristopijo v Tvoje sv. Detinstvo, da bodo po Tvojem izgledu, pod varstvom Marije in Jožefa reševali uboge poganške otroke. Amen.

K temu je še opomniti, da ubožni, kateri po 2 solda na mesec dajati ne morejo, vendar veljajo za deležnike, ako molitvico opravljajo in toliko milošnje za ta namen dajo, kolikor ravno premorejo.

(Dalje sledí.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (*Spodbudljiva smert in lep pokop.*) Veliko sočutje je obudila smert mladenčca v naj lepšem cvetu, preblazega Jan. Kluna, osmošolca, brata č. g. Karola Kluna, beneficijata, derž. in dež. poslanca, kateri je z Dunaja prišel na pogreb. Star 18 lét, je po dolgi pljučni bolezni, lepo spovedan in obhajan, nanagloma in mirno v Gospodu zaspal. Pokopovali so ga stolni župnik preč. g. Ant. Urbas z dostojno azistencijo; vdeležili so se prelepega spreveda čč. oo. Frančiškani, mestni magistrat, gg. bogoslovci, dijaki, veliko gospóde tudi z viših krogov, pa silna množica družega občinstva. Pred hišo in na grobu so mu dijaki premilo še zapeli, darovali mu prelepe vence gg. bogoslovci, osmošolci in sedmošolci in veliko družih. Bil je ranjki „Janezek“, kakor so ga domači imenovali, ne le v šolskih, ampak tudi v družih tvarinah lepo izobražen, vodil je študentovsko petje in velikrat je na šenklavškem koru orgljajal. Obnašanja pa je bil tako pohlevnega in priljudnega, kakor je lastno le nedolžnosti; zato je bil povsod močno ljubljén, posebno pa od sošolcev, ki se ga še mertvega nikoli niso mogli dosti nagledati in nekteri so ga prišli spet in spet kropit skor brez številokrati. Še na zadnje so morali študentom rakev odpreti, da so ga še enkrat vidili. Še v dan svoje smerti je svojega sosodnika učil, na glasovirji igral, potem pa umerl mirno, kakor angelc. Sam je očesi zaperl, nobena solza, nobeni kerči, nobeni gibljeji niso kalili njegovega ločenja — obstal, zaspal je v Gospodu. Bog mu daj večni mir! — Mladenčci, posnemajte svojega tako ljubljenega tovarša v njegovem življenji, in blaga bo tudi vaša smert.

Iz Notranjske Bistrice, 12. svečana. († Kanonik Grašič. — Nenadna smert pri veselici. — Revščina na Notranjskem. — Besedica o cerkvenem petju.) Milo so

včeraj doneli zvonovi iz zvonika farne cerkve Ternovske: naznanjali so faranom smert drazega in nepozabljivega moža, nekdanjega dobrega župnika in dekana Ternovskega, kanonika Antona Grašiča. Upam, da mi bo pozneje enkrat priložnost govoriti bolj obširno o preblagem ranjkem. Danes naj le toliko omenim, da je bil ranjki kanonik Grašič pred svojim odhodom v Novo mesto 22 lét in 7 mescev pri nas župnik. Bil je seló vnét za lepoto Božje hiše. Preskerbel je farni cerkvi veličastno doneče zvonove, velikega 33 stotov težkega. Naročil je velike orglje s 24 spremeni. Dal je narediti 4 lepe spovednice, kakoršnih se malo nahaja po naših cerkvah; božji grob, mnogo krasne cerkvene obleke in družega cerkvi in službi božji potrebnega. Omislil je zvoniku drago bakreno streho, podaljšal pokopališče itd. Bil je mož izversten sadjerejec in ekonom; dolgo versto lét predsednik kmetijske podružnice, vedno značajan narodnjak in v vsih okoljainah zvest sin slovenske domovine. Zavoljo krotkega in prijaznega obnašanja je bil vsim faranom mil in drag, in dasiravno bo skorej 9 lét, kar nas je zapustil, je vendar njegova smert vsim globoko v serce segla, naj bolj pa pisalcu tih verst, ki mu je bil ranjki kanonik naj večí dobrotnik, ker mu je mnogo pripomogel, da je dosegel po čemur je hrepenel. Njegov spomin bo še dolgo živel v sercih hvaležnih faránov, ki sedaj Boga prosijo, da se usmili duše nekdanjega drazega tajmoštra. R. i. p.

Pri veselici, ktero je bila Bistriška čitalnica napravila 2. svečana v spomin V. Vodnika, se je žalostna dogodka pripetila. Pri plesu je gospej H. slabo prišlo, ter je reva v dobre pol ure po polnoči dušo izdihnila. Šla je s plesišča pred Sodnika! Naj bi bila ta dogodka vsim živ opominj, vedno pripravljenim biti, ker ne vemo ure ne hipa, kedaj nas Gospod pred-se pokliče.

Revščina in siromaštvo v našem okraju je zares velika. Ubogo ljudstvo nima več živeža; kaj bo še le pozneje? Kaj bodo ljudje jedli? Kaj bodo spomladi sejali. Vsi, ktere je Bog s premoženjem obilo blagoslovil, imajo lepo priložnost nabirati sebi z deljenjem miloščine nestrohljivih zakladov za večno življenje.

Zdaj pa še par besed o prepiru, ki se je vnél v naših časnikih zavoljo cerkvenega petja. Kaj mislimo pri nas o tem žalostnem razporu? Vsak prepir in razpor je obžalovanja vreden, tem bolj pa, ako zadeva blago in sveto stvar — cerkveno petje. Naj bo pa kdo tega ali unega mnenja, osebnosti ne bi se smele nikdar sovražno vmes vtikati. Lep in vzvišen namen ima „Cecilijino društvo“, povzdigniti namreč na višo stopnjo cerkveno petje in glasbo, širiti lepe napeve, v cerkvenem duhu zložene; trebiti iz Božjih hiš posvetne, nedostojne pesmi. Vendar naj bi se v tem ne ravnalo preojstro in prenaglo. Velikokrat se ne more meja določiti, kje neha pripuščeno, kje se začinja posvetno; o glasbi je sploh mnogo subjektivnega mnenja. Tudi naj se ne ravná prenaglo. Stari napevi so ljudstvu odveč vkoreninjeni in priljubljeni, kakor sploh vse staro, da bi se naenkrat iztrebiti zamogli. Malo po malem bojo boljši, v cerkvenem duhu zloženi napevi izpodrinili slabeje, in ljudstvo se bo sčasoma novim pesmam privadilo.

Kar zadeva Riharjeve napeve, ne moremo reči, da so vsi dobri; vendar, ako jih je med 300 le 100 cerkvi primérnih, in toliko jih je gotovo, se mora vsakako priterditi, da smo Riharju v tej reči veliko hvalo dolžni. Pred Riharjem nismo nič imeli — Rihar je pri nas začetnik cerkvenega petja. Pomislimo le, s kakim veseljem so pred 30 ali 40 leti organisti in ljudstvo njegove napeve sprejeli in mnogo teh napevov nam še vselej, kadar jih slišimo, serce ogreva in dušo povzdiguje. Škoda bi jih bilo zavreči! — Res je, da so Nemci v cerkvenem petju mnogo napredovali: učimo se

od njih. Sprejmimo, kar najdemo dobrega in našim razmeram primernega. Vendar v vsem jih ne moremo in ne smemo posnemati. Druge razmere so tam, boljše pevske moči, druge navade, drugačen značaj ljudstva. Dasiravno želi cerkev kolikor mogoče edinost v vseh, tudi v nebištvnih stvaréh Božje službe, dasiravno želi in ukazuje strogo cerkveno petje pri Božji službi; vendar se ona, kakor skerbna mati, vedno ozira na različne okoliščine in razmere dežel, na posebnosti in značaj posameznih narodov, ter rada privoljuje, kar ni njenemu duhu, njenemu bistvu nasprotno. Naše ljudstvo spoštuje latinščino, kakor častljivo cerkveno besedo, vé ceniti vsroke zakaj jo je sveta mati ustanovila, latinščina je cerkveni narodni jezik, z nekimi izjemami za vse ljudstva, za vse čase. Dobro je Slovencem znano, da cerkev za potrebe ljudi dovelj skerbí, ker se molitve, nauki, pridige, petje in vse, kar je potrebno, v domačem jeziku vérsi. Naše ljudstvo nikakor ne želi, da bi se sveti obredi, v katerih namestnik Božji, mašnik, neposrednje z Bogom občuje, v domačem jeziku obhajali; vendar se pa lahko sprevidi, da čez mero in potrebo latinščine na korih zahtevati, ne bi bilo vernikom v korist. Da imajo Italijani več latinščine na korih, ima svoje razloge v tem, da je tam latinščina skorej narodni jezik. Vsak dober Italijan zná Očenaš, Češčeno Marijo, Vero, obžalovanje (grevengo), „De profundis“, „Miserere“ itd. na pamet v latinskem jeziku, kar pa pri nas ni in tudi nikdar ne bode. — Veliko bi se dalo v tej reči še pisati, pa naj bo toliko dovelj: Mirno in popolnoma objektivno sem razodel tu svoje in mnogih prijateljev misli o našem cerkvenem petji in le iz tega namena, da bi kaj pripomogel v to, da se prepir končá, da se doseže zopet lepa sloga, da bomo zopet složni in edini delati zamogli v čast Božjo in blagor ljudstva. Kar je bilo do sedaj slabega na korih iztrebimo; kar je bilo dobrega (vse staro gotovo ni slabo), ohranimo, kar se nam dobrega novega ponuja s hvaležnostjo sprejmimo, in tako bo vsem prav vstreženo. J. B.

Iz Marija-Zvezde v Bosni. (Delavsko zavetišče, ali nekaj za katoliške delavce.) Delavsko zavetišče, pribežališče in preskerbnišče za delavce je sedanje silo tehtno vprašanje, potrebna reč. Veliko jih je, ki bi radi videli, da bi se to zavetišče, taki azil v resnici napravil. V resnici toraj ga želimo v Bosni napraviti v našem samostanu, v Marija Zvezdi pri Banjaluki.

Pa saj ne v ostri trapistovski obleki? Ne; to pot ne. Res, da za mnoge je naš red pravo in edino pribežališče (azil), kjer morejo pokoj in varstvo ter pravi mir dobiti. Vendar pa jih je veliko, kateri so sveta trudni in siti, ter bi se radi svetu umaknili, ker jim je svet prehud, trapisti so jim pa tudi „prehudi“; taki bi radi neko srednjo reč med spačenim svetom in med ostri trapistovskim življenjem, in to ravno ima biti naše delavsko zavetišče (azil), kakor bom precej raskazal.

1. Ime in namen.

Ime: azil, zavetišče sem izvolil zato, ker je tistim, kateri se hočejo velikemu svetnemu šumu in hrumu umakniti, res zavetišče, azil. Imenujem pa to napravo „delavsko zavetišče“, ker ni samo za rokodelce odločena ta naprava, kakor so rokodelske družbe. Vsi, kateri hočejo delati, se zamorejo tukaj vdeležiti, tedaj tudi kteri delajo na njivah in na polji, ratarji, poljedelci. Ta naprava pa tudi ni počivališče, penzionat, kamor kdo plača, da potem svoje premoženje v miru uživa, temuž za delavne ljudi je. S tem je že namen po nekoliko povedan. Tu ne gleda vsak posamezen le samo, da bi sebi dobil varstvo pred tolikimi svetnimi nevarnostimi in mir pred svetnim hrupom, ampak tudi, da bi dušne

kakor telesne moči, svoje vednosti in zmožnosti obračal večstransko in bolj zaslužno za blagor ubosega človeštva.

2. Varnost in osnova.

Življenje zavetencev je kolikor moč občinsko in po določenem hišnem redu, kateri se nahaja v zavetišču: natisnjen, in se pošlje vsakemu, kateri prosi, da bi bil sprejet v to napravo, ako to zahteva.

Vsi ob enem vstajajo in se podajajo k počitku, skupno imajo jedilo, vedrilo, in kolikor moč tudi delo. Skupna je vedrilna (zabavna) soba itd. Večkrat bodo delali skupaj s trapistovskimi brati. Vsako jutro je priloženost pri eni ali dveh svetih mašah biti; tudi se dá opoldne in svečer nekaj prostega časa, za okrepčavo in za verske vadbe.

Molčanje se zahteva v spalni sobi, od tistega časa ko se gre spat, do zjutraj po prvi maši, h kateri vsi pridejo, ako je moč. Zapovedano je tudi ostro molčanje pri obedu, posebno pa takrat, kadar je branje. Med delom se molči ali le tiho govori, ako se dela v delavnici ali na polju s klosterskimi brati.

Ob nedeljah in praznikih se bode za keršanski poduk skerbelo.

Za ohranjenje reda in snažnosti v zavetišču, za spolnovanje hišnega reda je postavljen eden trapiških bratov kot hišni oskerbnik, ki bode imel v pomoč nekatere redarnike. Predstojnik azilski je vsakočasni samostanski prednik, ki ima podpredstojnika, da ga zastopa.

Samostanski hišnik zamore zavetovance rabiti ne samo za njih opravila in rokodelstva, temuž jim smé tudi druge dela nalagati, n. pr. ako je o žetvi potreba več delavcev. Pri tem se pa zmeraj ozir jemlje na moči dotične osebe.

Ob nedeljah in praznikih se zamorejo tudi kratkočasiti v družbini sobani z igrami, petjem in govori, ali sunaj s sprehajanjem. Ako kdo gre iz hiše, mora to naznaniti. Obiskovanje kerčem je čisto prepovedano; hoditi v mesto je prav redkokdaj dovoljeno.

3. Pogoji za sprejem.

Kdor hoče v to delavnico sprejet biti, mora:

- predpisano starost imeti in neoženjen biti. Mladenci morajo že v 18. letu biti, kdor je čez 50 lét star, mora prav posebne zmožnosti imeti, ali pa nekoliko plačati v napravo. Popolnoma invalidi (za delo čisto nesmožni) se pod nobenim pogojem ne sprejmejo, ker zavetnica ne bode kaka bolnišnica ali biralnica.
- Novinec mora imeti spričalo pravosti od svojega duhovnega pastirja, ali od svojega spovednika, ali od kaknega predstojnika rokodelske družbe poterdilo, da je véren, pošten in zanesljiv človek.
- Mora biti zdrav, vsaj naj nima kake stalne bolesni ali čudne telesne skaze.
- Ako ne zná nikakoršnega pravega rokodelstva, mora vsaj nekaj o poljedelstvu in vertnarstvu vediti, in biti človek za rabo.
- Ne smé biti vojaščini podveržen, ali mora že vsaj biti v starosti reserve.
- Mora imeti kerstni in pa potni list za sunanje dežele, dokler Bosna ni še vradno izrečena za avstrijsko deželo.
- Mora na svoje stroške sim priti, in ako ni za rabo ali nima veselja tu ostati, zopet na svoje stroške domu popotovati, brez povračila za delo ali obleko.

Ako ima novinec vse omenjene lastnosti, smé brez daljnih vprašanj priti in svest si biti, da bo sprejet. Ako je pa ktera omenjenih zahtév dvomna, posebno kar je pod čerko c) in d), se mora poprej zarad sprejetja v azil s samostanskim predstojnikom porazumeti.

4. Dolžnosti azilcev.

- Vsaki deležnik azilijaneec je po svoji moči k delu zavezan, ne da bi smel plačo za to tirjati. Akoravno se bode gledalo na to, k čemu ima kdo večje nagnjenje, se mora vendar vsak, ako je zdrav in terden, kadar je potreba, poljskih del lotiti.
- Podvreči se mora ustanovljenemu hišnemu redu.
- Med poskušnim letom si mora sam obleko oskerbljevati.

5. Koristi azilcev.

- Največji dobiček, ki ga v tej hiši najde, je očitno dober izgled, ki ga med seboj imajo, odstranjenje hudobnih priložnost, samotnost, da se ložej v duhu zbirajo, sploh skerb za dušne potrebe.
- Je s vsem popolno telesno preskerbljen, kar je ob enem tudi dušni dobiček za njega, ker se znebi zopernih telesnih skerb.

Daje se dober in tečen domači živež, celó meso trikrat v tednu. Delavci s težkimi opravili dobijo vsaki dan ola (piva), drugi delavci pa saj v peterih naj bolj vročih mescih. Kdor ne mara za ol (pivo), dobiva namesto njega sadja. Skerbi se za zdravo stanovanje, čisto perilo, primérno in koristno obleko in obutev.

Po prvem letu poskušnje dobí vsak azilno obleko in znamnje s svojo posebno številko.

- V bolezni ima zdravniško pomoč in postrežbo, in svojim okoliščinam primerno boljše hrano.
- V starosti ima pravico do oskerbljenja za vse žive dni, kakor se spodobi častitljivi starosti.
- Delež ima pri razveseljevanjih, pri spisih in bukvah v družbini sobani, kakor tudi pri podučnih in vedrilnih govorih na tem mestu.
- Enako je postavljen pridruženim dobrotnikom samostanskim, ima tedaj delež pri samostanskih molitvah, svetih mašah in pokorilih, po smerti pa del mertvaških molitev za njegovo dušo.
- Po tej meri, kakor je sam sodeloval, ima pričakovati svojega deleža pri dobrem delu, ki ga samostan opravlja za čast Božjo in za zveličanje ubozeega nevednega ljudstva.
- Bolj stranski dobiček v azilu je ta, da poskušen in zvest azilijaneec lahko brezplačno pride na predgorje „Dobrega upanja“ (v južno Afriko), ako ga veseli ondi doli s Trapisti v novi ustanovi misijonariti.

Vsak drugi novinec za afrikanški misijon, ki ni pri nas skušnje prestal, ali če sicer ni zadostno znan, bi moral sam na svoje stroške tje doli popotovati, tudi če bi hotel ondi trapistovski novic ali lajik biti.

Delavski azil v Marija-Zvezdi bode predšola za vse tiste, kateri bodo želeli priti v trapistovsko naselbo v južno Afriko.

Razun delavskega zavetišča je pri nas v Marija-Zvezdi tudi napredovalna šola in pravo zavetišče za odraslene sirotne dečke iz Marija-Zvezde, kateri ne marajo iti v široki svet.

Poslopja zavetiščne so doveršene, in vstopi se lahko precej.

Pisma vprašajočih morajo imeti marko za 10 kr. Naslov: Naj pr. samostan „Marija-Zvezda“ v Bosni (pri Banjaluki). (Kloster Mariastern in Bosnien, bei Banjaluka.) Popotva se čez Zagreb na Sisek (po južni železnici). Od Siska naprej gre vsak dan „omnibus“ (ob 5 s jutraj; po 5 gl.) do bosanske železnice, in je v zvezi s opoldanskim vlakom. Iz Doberlina je opoldne odhod, in pride se v Marija-Zvezdo pri Banjaluki ob 6 s večer. Denar v Bosni velja samo avstrijski; tudi papirnati.

Op. Prihod zadnjega vlaka v Sisek je ob 11 po noči; naj sanesljivši gostilna: „Pri velikem Kapitelu“. V Samostanu „Marija-Zvezda“, 4. listopada 1879.

P. Franc,
prior Trapistovski.

Perhand, Ottertail Co. Minn., 26. prosinca 1880. Cabl.-Dispatch *) je tukaj dospel v petek-večer, to je, 23. pros.: „Pirc mortuus“. (Pirc umrl.) Jas sem potem precej nasnanil to žalostno novico našim rojakom, soduhovnom, in tudi drugim našim znancem, in posebno prijatlom našega ranjcega prečastitega neutrujenega delavca na misijonskem polji. Akoravno nismo mogli pričakovati, da pri ti visoki starosti bi prečastiti gospod Pirc še dolgo mogli živeti, vendar je ta žalostna novica serce presunila vsakemu, ki je o njihovi smerti slišal. Ker Pirc so zelo znani tukaj v Minesoti, in kadar so bili gospod Pirc misijone tukaj pričeli, so bili še večji del Indijani gospodarji tukaj v Minesoti in le malo družih (belih) ljudi; zdaj je pa le malo Indijanov v primeri do družih ali belih ljudi. Ker je zemlja večji del dobra, je država večji del zemlje Indijanom odvzela, in naselnikom ponudila in podelila; Indijanom pa le nekoliko zemlje prihranila, ki se dan današnji „Reserve“ ali „Reservation“ (prideržek) imenuje, in tam imajo divjaki ali Indijani prebivati, drugo zemljiše je prebernjeno v domačije naselnikov. Prečastiti gospod indijanski misijonar Pirc so bili tedaj delavni med divjimi Indijani tukaj in med prvimi naselci; toraj je njihovo ime še v živem spominu. „Requiescat in pace!“ Mi imamo ta teden v torek tukaj v Perham-u, kjer zdaj prebivam, in v petek pri sv. Jožefu slovesno mertvaško opravilo za ranjcega. Bog mu daj krono apostoljskih delavcev!

Jožef Fr. Buh, misijonar.

Razgled po svetu.

V Celovec, kakor se piše „Gosp.“, dobijo več vojakov, in marškeri mislijo, da to velja nenasitenim laškim liberaluhom, kateri poželiyo še več avstrijskih dežel imeti, akoravno une, ki so od nas odtergani, zadeva vse hudo na telesu in na duši.

Tudi v Maribor namerjajo dati več vojakov.

Černogorci, kakor poslednje nasnanila hočejo vediti, za Gusinje in Plavo, kar jim je bilo obljubljeno v berlinskem sbodu, dobijo Kuči-Krajino v sameno, in morabit tudi še del ob reki Limi.

Mešano šolstvo na Pruskem dobiva čedalje več udarcev. V obravnavi o šolskem proštevju v Berlinu so katoliški govorniki od naučnega ministra Puttkamerja dobili zagotovilo, da v prihodnje na katoliških učiliših nobeni nekatoliški ali starokatoliški učeniki in učenice več službe ne dobijo. Vendar že nastavljenih tacih zmešnjav minister zdaj noče ali ne more še odpraviti. Gotovo pa pride tudi za to še čas, ako bodo katoličani stanovitni.

Na Irskem ljudje merjô za lakoto, kakor l. 1847. Po Ameriki se zbira veliko denara za irske sorojake, pa le malo zdá. Pravijo namreč, naj se zbere kolikor koli denara, bode zmeraj premalo, da bi se revšina odpravila. Vojvodnja Malborough meni, da samo za okrajino Connaught bi se potrebovalo do 5 milijonov šterlinov na teden.

*) To je: Kabelnov telegram ali daljnopis, ki gre skoz veliko morje v Ameriko. Plačati je bilo 17 gl. 75 kr., ker je bila neka zmešnjava, sicer bi bilo le 13 gl. 75 kr. in nasnanilo bi bilo še precej préd prišlo. Vr.

Silna lakota je tudi po Mezopotamiji, kakor sta kaldejski patrijarh v Babiloniji in nadškof Mosulski daljnopisno naznanila predniku Propagandinemu, kardinalu Simeonu v Rim 3. sveč. t. l. Tudi tam ljudje merjé sa lakoto. Kakor je sveta Kongregacija v Rimu prav obširno podpirala stradajoče v Kini, v Indiji, v Abisiniji, na novo v Persiji, in drugod, tako je zdaj po telegrafu naznanila veliko zalogo sa naj nujíše potrebe kaldejskih stradalcev. Tako Cerkev in duhovni rabijo premoženje, ktere pa bi frajmavrarji radi do kosti ogo-lili, samo da bi Kristusovo Cerkev saterli, ako bi to bilo mogoče!

Lakota v Čhensi-u, v severni Kini. „Osservatore Romano“ 30. pros. zopet naznanuje grozne reči iz Kine iz pisma monsig. Chiaia-a, ki pravi: „Nadjali smo se na jesen obilne žetve, ali gorjé! dežja ni bilo zadosti in seme se je posušilo na njivah. Kolike nesreče nam na-stajajo! Primorani bomo gledati, da se bodo ponavljali strahoviti pogledi lanskega leta: živi, ki bodo jedli meso mertvih: starši, ki bodo pobijali otroke za svoj živež; in to ne le en samkrat, kakor pri jeruzalemskem obie-ganji, ampak vsak dan, po naznanilih P. Valerijana... Od vseh strani se izstradani gnjetejo v množini proti sedežu naših misijonarjev. Vsi nam kričijo s solznimi očmi: „Potem ko smo se toliko časa borili zoper smert, bomo tedaj umreti obsojeni?“

Mislite si našo britkost, ko vidimo, da smo pri vsi dobri volji čisto in popolnoma nesmožni vaim pomagati. Nasledvajo prošnje do Evropejcev za pomoč.

Cvet in sad svete molitve.

Zahvala.

Dve osebi, bivše bres službe, ste se N. lj. G. presv. Serca priporočevale in 9dnevnicu opravljale, in nepri-čakovano hitro ste potem dobili dobri službi. Toraj bodi češena in zahvaljena N. lj. G. presv. Serca!

V Ljubljani, 17. svečana.

N. H.

Prošnje.

Sestra priporočuje svojega nerodnega in zdivjanega brata v molitev, da bi Bog odverníl še kake druge ne-sreče, in da bi zapustil svoje nesrečno življenje in se spreobernil. — Bolna na očéh. — Bolna oseba se pri-poročuje v bratovsko molitev za ljubo zdravje, če je Božja volja, in hoče tudi sahalo naznaniti, če bo usli-šana. — Iz Štajarskega lepo prosi družina, naj bi nji pomagala ljuba bratovšina Marijo prositi, da bi nekemu gospodarju pridobila spreobernjenje, ker je kletvi in pi-jančevanju hudo vdan, toraj v veliki nevarnosti svojo dušo pogubiti; terdno upamo, da bo po mogočni prošnji Marije D. gotovo rešen prebude strasti. — Iz Savinske doline neki farmani priporočujejo svojega silno ljublje-nega duhovnega pastirja, ker so že dolgo bolni, v bra-tovšino N. lj. G. presv. Serca Jesusovega, naj bi jim Marija že skoraj sprosila stanovitno zdravje. — Gospo-dinja se ponižno priporoča v bratovsko molitev, da bi Bog nji dal zdravje in možu spreobernjenje od mnogih hudih strasti.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec svečan 1880.

I. Glavna namena: Razsvitljenje postavodajal-cev in svetovalcev. Ta dan umirajoči.

II. Posebni nameni:

23. svečana. Sv. Peter Damijan. Priporoč.: Duhov-nija Selška s 3315 prebiv. in ranjciimi vred. Milost pre-mišljevanja Kristusovega terpljenja. Neverni po mestih.

24. Sv. Edelbert, prvi kerš. kralj na Angleškem, keršen od sv. Avguština, † l. 616. Priporoč.: Poljanska duhovnija sv. Martina s 3226 prebiv. in umerlimi. Spre-obernjenje po krivem prisegovavcev. Cerkev na Turškem.

25. Sv. Matija. Priporoč.: Duhovnija sv. Janeza Kerst. na Trati (1986 duš) in ranjci. Odvernjenje slabe letine. Spreobernjenje prešestnikov in nečistnikov.

26. Sv. Valburga. Priporoč.: Železniška duhovnija sv. Antona Puš. (1470 duš) z živimi in mertvimi. Več dušnih zadév. Duše v vicah.

27. Spomin ss. Tančic G. N. J. Kr. Sv. Aleksan-der, patrijarh v Aleksandriji. Priporoč.: Živi in mertvi duhovnije sv. Pavla v stari Oselici (s 1100 prebivalci). Spreobernjenje spertih in sovražljivih. Cerkev v južni Ameriki.

28. Sv. Baldomer. Priporoč.: Duhovnija Sorica s svojimi 1448 prebiv. in ranjciimi. Spreobernjenje tatov. Ubožni in bolni.

29. Tretja nedelja v pósti. Evang.: Jezus hudob-nega duha izganja (Luk. 11). Sv. Dositej, pušavnik 6. stoletja v Gazi, v Sveti deželi. Priporoč.: Leskovška duhovnija (952 prebiv.). živi in mertvi. Spreobernjenje lažnikov. Cerkev na Kitajskem.

Častna straža.

Kdor premišlja, kako se gerdo kolne po vseh ulicah, kako se s premnogimi pregrehami skruni Božje ime, mora se britkega serca poprašati: ga li ni pomočka ali zdravila človeškemu umu in sercu, da se zopet verne na pravo pot? Tak pomoček najti bilo bi po človeško soditi nemogoče, ko bi božje usmiljenje ne bilo neiz-mérno. Glej! božje, neizmérne ljubezni polno Serce Je-zusovo ponuja pomoček svetu, ako njegovi častivci po-nižno prosijo. Med vsemi pobožnostmi pa, s kterimi se časti presveto božje Serce in se mu za razžaljenja za-dostuje, menim, je častna straža ena naj lepših. Tega se zamore vsak prepričati, komur je znano, kaj je namen, in kakošne so pobožne vaje te bratovšine.

Kaj je tedaj lepšega, kot da ravno v takih žalost-nih časih, ko duh časa in satan z vso silo pritiskata vérne, da bi pristopili pod njuno zastavo, zveste ovčiče Kristusove s toliko večí vnemo in ljubeznijo iščejo pri Jezusovem Serci pomoči in tolažbe. Ko Jezusa, Sinu Božjega, tako mnogi in brezserčno žaliyo, sovražijo in zaničujejo, se spodobí in je dolžnost, da Mu njegovi zvesti v zadostovanje za tako neusmiljene in preobilne žaljenja. In to trojno službo opravljajo ravno udje „častne straže“ Jesusovega Serca. Daljno razlaganje in opravila častne straže se nahajajo v knjižici, od v. č. škofijstva poterjeni, pod naslovom: „Častna straža Jesusovega presv. Serca“, ktera je ravnokar prišla na svitlo, šteje 64 strani, in se dobiva pri knjigarju in bukvozezu Nič-manu (po 12 kr.). Priporočam živo, oskerbite si to koji-žico; še vse bolj živo pa priporočam in prosim vse: opustite preklinjevanje, nezmérnost, sovraštvo, nečistost, ošabnost in vsaktere pregrehe, s kterimi se užaluje Je-zusovo naj svetejše Serce! Vi zveste duše pa zadostujte za žaljenja in pregrehe nehvaležnih, da nas ne zadenejo grozne šibe, ktere že tako hudo zadevajo mnoge kraje in dežele!

Listek za raznoterosti.

Iz katoliške družbe. Poslednja tombola je dala 70 gl. 70 ald. čistega dohodka, katerega polovica se je obrnila za stradalce na Notranjskem, polovica pa za stradalce na Isterskem. Bog plačaj spoštovanim udom za tako obilno vdeleževanje.

Drugo nedeljo po veliki noči (11. mal. travna) družba napravi svojim družnikom veselico s tombolo; v sredo potem (14. mal. travna) bode občni zbor.

Govori, prav čversti in podučljivi, se nadaljujejo o sredah zvečer od 7—8. Le pridno in obilno naj bi hodili jih poslušat.

Nadaljni „Glasi“ pridejo v kratkem na svetlo.

Društvo si prizadeva storiti, kar je moč; udje pa naj pridno donašajo svojo letnino, zlasti z dežele bolj goreče, da društvo dobi več pomočkov za blagreno delavnost.

† G. Mih. Lenče, mnogim znani posestnik na Laverci pri Ljubljani, je umrl 14. t. m. pred polnočjo, po kratki bolezni in previden s sa. sakramenti za umirajoče. Bog mu daj večni mir.

V Pečah, kakor smo zvedili, so dva dni zvonili, in potem tudi sedmi dan opravili za ranje. gosp. misijonarjem Pircem, ki so bili svoje dni ondi duhovni pastir. To je lepo slišati.

Goriški pastirski list za postni čas obravnava pretresljivo resnico: „Veliko jih je poklicanih, pa malo izvoljenih“ (Mat. 20, 16). Po obširni obravnavi sklepa: „Da vas v tej zadevi utolažim, vam priporočam, da svojo vest resno sprašujete, in posebno v tem postnem času med drugim posebno čez to-le: Ali hodite po široki poti veselja, nečimernosti, napuha, mesenega poželenja, in razsodanih strasti?... Ako vam vest pravi, da ste na široki poti pogubljenja, zapustite hitro to pot, ki pelje v večno smert, in podajte se koj na ozko stezo... Spomnite se poslednjic, da nebeško kraljestvo silo terpi, in ga le silni nase potegnejo“ (Mat. 11, 12)...

Terzaško-Koparski postni pastirski list našteva premnoge nadloge sedanjega časa in vzroke, zakaj svet zadevajo. Kakor strele, tako zadevajo tehtne resnice sedanje brezvéststvo in druge pregrehe. Prihodnjic več iz njega.

Celovski duhovski imenik *) ima na čelu stan sv. rimske cerkve, ktera šteje sedaj 6 kardinalov škofov, 48 kardinalov mašnikov in 12 kard. diakonov. Starosta med vsimi kardinali je praški nadškof Švarcenberg, kateri edini je bil imenovan že od papeža Gregorija XVI; 14 jih je od sedanjega papeža Leona XIII, vsi drugi pa so bili od Pija IX imenovani. Kerška škofija spada pod solnograškega metropolita in sedanji škof je 58. v versti ondotnih škofov in ima 8 kanonikov, izmed katerih sta prošt in stolni dekan infulirana. V 25 dekanijah ima 266 fará (18 je praznih), 86 ekspozitur (41 pr.), 151 kaplanij (100 pr.). Vseh duhovnov je 453, izmed katerih je 30 v pokoju; katoličanov je 332 tisoč. Umerlo je preteklo leto 16 duhovnov. Bogoslovcev je samo 20. — Redovnikov ima v 8 samostanih 166, in sicer 39 benediktinov, 87 jezuitov (duhovnov, klerikov in laikov), 19 kapucinov, 11 servitov in 10 usmiljenih bratov; redovnic (uršulinaric, elizabetinaric, dominikank, šolskih in usmiljenih sester) je pa 117 v 8 samostanih.

*) Priserčna zahvala preblagemu gosp. pošiljavcu za obojo močno doželeno reš! Vr.

V Pazinu, 8. sveč. 1880. (Potrdilo.) Častiti gospod o. Hugo Novljan, katehet na ljudski šoli v Pazinu, je sopeset isročil odboru za stradalce v Istri sledeče po č. g. vikarju Dolencu in vredništvu „Zg. Danice“ nabrane svote: 40 gl. 30 kr., 8 gl. 60 kr., 11 gl., 50 gl., 26 gl. 20 kr., 43 gl. 63 kr., 19 gl., 69 gl., 38 gl., 17 gl., 83 gld. 40 kr. in v „Zgod. Danici“ 16. prosinca skazanih 129 gl. 50 kr.; torej skup 535 gl. 63 kr.

Enako je isročil imenovani gospod od slavnega vredništva „Slovenca“ poslanih mu 71 gld. 50 kr., od č. g. župnika Razpotnik-a v Višnji gori nabranih 35 gl., od č. g. opravitelja Tramé-a v Žužemberku nabranih 17 gl., od č. g. župnika V. Peharca in kaplana Verhovnika v Sori nabranih 20 gl. in od č. g. župnika Kulavica v Št. Vidu nabranih 20 gl.; torej vsega skup, doštevši tudi še v 3. listu „Zg. Danice“ iskazane svote, 757 gl. 13 kr.

Po posredovanju imenovanega blagodušnega gospoda je prejel dalje odbor za stradalce v Istri iz Ljubljane poslanih 115 kilov moke, od č. gosp. župnika V. Peharca in kaplana Iv. Verhovnika v Sori nabranih 1113 kilov žita, od preč. g. dekana Ant. Mežnarec-a v Kranju nabranih 300 kilov krompirja in 725 kilov žita (15 vreč), in od č. g. župnika Kulovica v Št. Vidu na Dolenjskem nabranih 1710 kilov žita in 2020 kilov sočivja.

Dalje je dobil imenovani odbor še sledeče darove iz Slovenskega: Od g. Fr. X. Souvana 50 kocev, od g. dr. J. Skerbenca 20 gl., od g. prof. Žolgarja v Celjaki šitalnici nabranih 12 gl. 50 kr., od č. g. o. Alberta v Marija Nazaretu nabranih 7 gl., od č. g. župnika Sajovica v Slavini 16 gl. 50 kr., od č. g. vikarja Tomažiča iz Rudolfovega poslanih 34 gold., od slav. vredništva „Novic“ pervikrat 70 gl., drugikrat 28 gl., od „Slov. Naroda“ 292 gld. 36 kr., od č. g. dekana Aleša v Semšču 10 gld., od g. dr. L. Gregorca, vrednika „Slov. Gospodarja“ v Mariboru, jedenkrat 134 gl. 35 kr., drugič 104 gold., od g. Josipine Verhovca iz Žužemberka 5 gl., od č. g. vikarja Tomažiča iz Rudolfovega vdrugič 10 gl., od č. g. o. Josipa Bizavičarja v Ljubljani nabranih 14 gl., od g. Iv. Čadeža pri sv. Ivanu nabranih 20 gl., od g. kaplana Gregoriča v Rihembergu poslanih 5 gl., od slav. županstva v tergu Mozirskem poslanih 114 gl. 69 kr., od g. nadučitelja Št. Kovačiča v Središču za tam nabranih 62 gl. 21 kr., 11 hektolitrov koruze, od g. župnika Jerneja Jarca v Dolu 15 gold., in od g. župnika Vovka v Bazovici pri Terstu 15 gl.

Nadalje je dobil odbor lepe svote iz Hervatskega, iz Istre in Tersta, Gradca, Dunaja itd.; vsega skup do danes 3213 gl. 38 kr., 50 kocev, 400 kilov kisle repe in kislega zelja, 300 kilov krompirja, 3548 kilov žita, 455 kilov moke, in 2020 kilov sočivja.

Vsem imenovanim in neimenovanim p. n. gospodom in dariteljem se v imenu odbora za stradalce v Istri naj serčneje in topleje zahvaljuje odborni tajnik

J. Berbuč, c. kr. profesor.

Herders Conversations-Lexicon, kratka pa razločna razlaga naj znamenitšega iz véde modroslovja, zgodovine, zemljepisja, jezikov, slovstva, umetnosti itd. itd. Druga predelana izdaja. To koristno delo je za zdaj dokončano, ter ste poslednji besedi: „Zwornik“, „Zymotische Krankheiten“. Obeta pa nekako l. 1881 dati na svetlo skerbno izdelan doveršitek, ter bode delo tudi še pozneje svojemu času popolno zadostovalo. Posestniki so torej prošeni, naj dopolnitve, vošila, opombe, poprave itd. pošiljajo Herderjevi bukvarni. Vse tako, kakor tudi naročilo na ta naučni besednjak se lahko oddaja in oskerbi v katoliški bukvarni v Ljubljani.

Poterdilo. Podpisani rimsko-katoliški župnik Sara-jevski v Bosni poterjujem, da sem po gosp. L. Jeranu, vredniku „Zg. Danice“ v Ljubljani, od raznih dobrot-nikov v podporo s ognjem poškodovanih prejel naslednje darove: 1) 177 gl. 38 kr. za katoličane s ognjem po-škodovane; — 2) 214 gl. 64 kr. za pogorelo in potrebno novo stolno cerkev v Sarajevu; — 3) 13 gl. 30 kr. in 1 dvojnat cekin za katoličane in za pogorelo cerkev; — 4) 24 gl. za oo. Frančiškane, s ognjem poškodovane; — 5) 1 gl. za usmiljene Sestre; — 6) 1 gl. za katol. ubožne Sarajevce; — 7) 2 gl. za svonove v Sarajevu; — 8) 1 gold., ki bleso gre k števil. 2). Skupaj: 445 gl. 50 kr.

V Sarajevu 8. sveč. 1880.

Poterjujem:

P. Paskal Vuičić l. r.,
škof, apost. Vikar Bosanski.

P. Andr. Buzuk l. r.
rimsko-kat. župnik.

V posebnem pisanju gospod župnik nasnanja, da sato ni poprej odgovoril (denar je bil od tod poslan že 22. listop. pretek. leta), ker je bil med tem za smert bolan, in eden njegovih tovaršev je pa ravno ta dan (8. sveč.) bil pokopan. Serčno se ob enem zahvaljuje vsim dobrotnikom, ki sami sebi pritergujejo, da posker-bijo za uboge Sarajevce.

Iz Marija-Zvezde nasnanjuje preč. P. prior Trapi-stovski, Fr. Pfanner, da vse družine ondi je zdaj 100 móž. V južno Afriko jih vsame seboj kaci 30. „Nekaj jih pojde na Marijana-goro pri Busovač-u, tedaj dve novi ustanoviši naenkrat. Vendar poslednja le, če do-bimo denarne pomoči. Tisučkrat: „Bog plačaj za posla-nih 130 gl.“

Iz Marija-Zvezde, 14. sveč. Osiroma na tri prosivce velja to-le: V zavetišče (asil) se pred 18. letom nihče ne more sprejeti. V novišstvo (novicijat) sprejemem vse, pa na njih stroške sem, in ako treba nasaj. — Za obrežje (Cap) „Dobrega upa“ ne morem nič obetati, do-kler kdo tukaj v M. ni poskušen in dosti zanesljiv spo-snan. Tukaj se je mraz ujedel, od 17 stopinj je padlo na 0, danes že dežuje.

P. Franc.

Iz Torina. (Poterdilo.) Prejeli smo po vredn. „Zg. Danice“ s naj večji hvaležnostjo 50 gl. za Salesijanske misijone v južni Ameriki in ne bodemo jenjali moliti za dobrotnike...

Za duh. J. Bosco-ta, duhoven Bua Mich.

V Rimu pri sv. Jeronimu je 25. pros. t. l. umerl marsikterim znani kanonik dr. Nikola Voršak. Rojen v Iloku 1836, je bogoslovne nauke doveršil v Pasma-neumu in za tem v Avguštimeumu na Dunaju, kjer je dosegel doktorstvo; po kratkem bivanju v Djakovem se je podal Rim, kjer je bil opravnik za hervaške škofije. R. I. P.

Rimski postni pridigarji so po lepi vsakoletni na-vadi tudi letos, 10. t. m., bili pred sv. Očetom, ki so jih oserčevali za to božje poslanje in poslednjič blago-slovili.

Poslednje novice. Naučni minister je postal Kon-rad pl. Eibesfeld, denarni minister pa baron Kriegs-sau. Nadaljno politiko bode gotovo bolj določevala večina v derž. zboru, kakor pa posamezne mini-sterske osebatva. — Strašen napad se nasnanja iz Pe-trograda: del cesarskega simodvora je razdjan valed podkopov po vžigalnih tvarinah; cesarska družina ne-poškodovana. — Sv. Oče Leon XIII v Rimu so razgla-sili silo tehtno okrožnico o svetosti keršanskega zakona. Danes, 20. svečana, obhajajo drugo obletnico svoje iz-volitve.

Dobrotni darovi.

Za stradajoče na Notranjakem: S Homca č. g. župn. A. Lušin 4 gl. 50 kr. — Iz Doba po č. g. župn. L. Albrehtu 12 gl. 50 kr. — Zbirke v cerkvi sv. Jakopa v Ljubljani po čast. g. župniku 10 gl. 45 kr. — Z Rake č. g. župn. A. Tavčar 10 gl.; č. g. kaplan J. Štamcar 1 gl.; farmanov nabirka 5 gl. 55 kr. — Krašinja 3 gl. — Farani v Poljanah s č. g. gg. duhovnima 18 gold. — Č. g. Jan. Germ iz Škocijana pri Dobr. nabirke 21 gl. — Iz Lesec č. g. župnik F. Hudovernik — zbirke — 5 gl. — Neimenovana 1 staro dvajset. — Preč. g. vodja dr. A. Čebašek 5 gl. — Pn. kan. P. Urh 5 gl. — Iz Logatca po čast. g. župniku M. Markiču zbirke v cerkvi 6 gold. — Šenklaški oddelok Vincencijeve družbe v Ljubljani — zbirke 8 gl. 82 kr. — Iz boh. Bistrice 1 star. tol. za 2 gl. in 3 st. dvaja. — Dor. Bogala 50 kr. — Iz Škofje Loke po č. g. župniku Bl. Šokliču 24 gl. — Neimenovana dobrotnica 20 gl. — Duhovnijska Peče 2 gl. — Čast. sakrist. Jak. Dolenc 3 gl. — Iz Kerške fare 7 gl. — Neimen. po č. g. J. Dolencu 2 gl. — Dve gospodičini 2 gl. — Javorska fara nad Loko po č. g. župn. 4 gl.

Za stradajoče na Isterskem: S Homca č. g. župn. A. Lušin 4 gl. 50 kr. — Iz Doba po č. g. župniku L. Albrehtu zbirke 12 gold. 50 kr. — Iz Mirne po č. g. župn. L. Urbaniju zbirke 8 gl. 30 kr. — Iz Trebnjega po preč. g. dek. J. Kovačiču zbirke 12 gl. 70 kr. — Z Rake č. g. župnik A. Tavčar 5 gl.; č. g. J. Štamcar 1 gl.; nabirke 5 gl. 55 kr. — Preč. g. dr. R. Ivan Žuža, konsist. svet. v Mariboru, 2 gl. — Preč. g. dekan J. Kogej nabirke: 26 gl. 20 kr. — Duhovnijska spodnja Idrija 7 gl. — Krašinja 2 gl. — Farani v Poljanah nad Loko s č. g. gg. duhovnima 18 gl. — Č. g. Jan. Germ iz Škocijana pri Dobr. nabirke 21 gl. — Gosp. Lorenc Suhadobnik 5 gl. — Pn. kan. Fr. Kr. 10 gl. — Tre-belno po č. g. župniku 7 gold. — Pn. kan. M. Meršol 2 gl. — Neimen. 5 gl. — Iz Logatca po č. g. župniku M. Markiču zbirke v cerkvi 6 gl. — Iz Kerške fare 7 gl. — Iz Škofje Loke po č. g. župniku Bl. Šokliču 24 gl. — Iz Smlednika po č. g. župn. 7 gl. — Iz Želimelj po č. g. župn. 4 gl. — Javorska fara po č. g. župn. 4 gl.

Za novo cerkev v Sarajevu: Č. g. Jan. Čibašek 1 gl. — Vidovska cerkev 2 gl. — Fara Preska 5 gl.

Za opravo nove cerkve v Glamoči v Bosni: Č. g. Jan. Čibašek 1 gl. — Vidovska cerkev 2 gl.

Za cerkvene potrebe v Bosni: Neimenovana 20 gl.

Za sv. Očeta: Č. g. Jan. Čibašek 1 gl. — Neim. iz boh. Bistrice 1 križavec za 2 gl. 12 kr. st. den. — Iz Trebelnega 1 križavec za 2 gl. 12 kr. st. den.: „sv. Očetu, da nas blagoslovijo“ — Neimen. 1 gl. s prošnjo sv. blagoslova za-se in za družino. — Neim. 1 cen. cekin.

Za Bosno: Pn. kan. P. Urh 5 gl. (za stradajoče). — Neimen. po posled. 2 gl. — Neimenovana po gosp. J. Porentu 1 gl. — Dor. Bogala 50 kr. — Neimenovana 1 staro petico. — Neim. po č. g. J. Dolencu 3 gl. — Dve gospodičini 5 gl. — Duhovnijska Peče po č. g. župn. 2 gl.

Za misijon v Adrijanopolu: Neimenovana dobrotna roka 20 gl.

Za bratovščino N. lj. Gospe presv. Serca: Po č. g. Šveigerju 10 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz boh. Bistrice udje 10 gl., kakor vsako leto. — Krašinja 24 kr. — Po č. g. M. Karbu iz Dobrine 60 kr.

Za stradajoče v južnem in vzhodnjem Tong-Kingu: Iz Idrije 70 kr.

Za dobre namene: Dobrotnica 2 gl.